

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tyrocinium Artis Oratoriæ Sacræ Et Profanæ

Moine, Joseph

Solodori, 1714

Caput 1. De natura, utilitate, & exercitatione memoriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68834)

LIBER IV.

De quarta parte Eloquentiæ,
seu de Memoria.

CAPUT I.

*De natura, utilitate, & exerci-
tatione Memoria.*

Memoria
quid.

I.

Uid est Memoria? Resp. Jam initio dixi, quod sit singularum orationis partium firma & ordinata recordatio.

Itaque non sufficit Oratori tantum confuse scire, quid domi cogitarit aut scripserit, sed necesse est, ut singulas partes eo ordine, quo scripsit, sine metu perturbationis in memoria teneat, & ex eadem simili ordine possit reddere ac proferre.

Quotuplex.

II. Quotuplex est Memoria? Resp. Duplex. *Artificialis*, qua partes singulae certis quibusdam imaginibus & locis, certo intervallo ac ordine per artem affiguntur. Et *Naturalis*, quae est una ex potentiis, ut vocant, animae, vis scilicet recordandi.

Artificialis.

III. Quid sentiendum de Memoria artificiali? Resp. Illud artificium & operosum est, & multis inutile, non paucis etiam noxium.

IV.

IV. Quid prodest Memoria naturalis? Resp. Naturalis. Plurimum, si prompta, facilis, & expedita sit. Cum enim orationes non legantur coram auditoribus, sed ex memoria dicantur, hujus usus & necessitas ingens est. Deinde meliora sunt, quæ diligenter excogitata, scripto, & ex hoc memoriæ mandata pronuntiantur, quàm quæ ex tempore sine accurata præparatione prævia efferuntur: præterquam enim, quòd ea quorundam præfidentia & vanissima jactantia, in sacris præsertim orationibus, de auxilio divino sibi nihil possit promittere, à quo tamen Orator & fructus ex auditoribus expectatus pendet, destituitur ille modus sine præparatione dicendi usu prudentiorum. Neque allegetur longa experientia & in dicendo exercitatio, quæ videretur his extemporaneis oratoribus patrocinari: nam etiam exercitissimi sua scribunt, & quæ scripserunt memoriæ mandant. Imò quò quis magis in dicendo est versatus, eò diligentius se parabit, cum usus ipse doceat, cultiora suum ornatum debere tempori, & licere in illo discendi otio quædam addere, demere, mutare, quæ in attenta & iterata repetitione minùs aptè congruere deprehenduntur. Vicissim qui ex tempore dicunt, plerumque parùm judicata, non satis digesta, malè ordinata in medium afferunt. Accedit, quòd memoriæ tradita ob ipsum spatium, quo ei

imè

imprimuntur, melius expolita, venustius etiam enuntientur. Iisdem longè citius atq; distinctius occurrunt multæ rerum & verborum species, quibus oratio copiosior, auditoribus gratior, & ad flectendos animos potentior efficitur.

Ex scripto
discendum.

v. Utrum duorum præstat, orationem ex scripto, an ex sola meditatione memoriæ imprimere? Resp. Utique firmitus, ordinatius, & certius hærent, quæ ex scripto discuntur. Apud illos nominatim, quos species locales adjuvant, minus periculum est, ne inter dicendum perturbentur, cum phantasia interim chartæ inhæreat, dum lingua loquitur, sciântque tales, quid statim sequatur, quantum supersit, ut quocunque casu possint aliqua contrahere vel omittere, si necesse sit. Sed de hoc capite sequente.

An de verbo
ad verbum?

vi. Estne consultius scripta de verbo ad verbum, an de sensu ad sensum memoriæ tradere? Resp. Prius illud longè operosius, nec cuiusque, & fortè periculosius est, ne scilicet Orator, qui non est instructus fidelissimâ & firmissimâ memoriâ, hæreat, si singulis verbis ita sit adstrictus, ut uno vel paucis ipsum fugientibus, nesciat, quid sequatur. Quisque suum captum & usum consulat. Ea tamen, quæ ex SS. Litteris aut aliis Auctoribus citantur, haud dubiè de verbo ad verbum discenda sunt. Quibus natu-
ra-

ralis aliqua facundia verborum affatim sup-
peditat, aut longus dicendi usus opitula-
tur, rem habebunt expeditiorem, si de sen-
su ad sensum sua discant. Advertitur in iis,
qui verbis strictè nimis alligantur, nescio
quæ, occulta sollicitudo, trepidatio, &
languor aliquis in actione, præsertim verò
in oculis: à quo incommodo posteriores illi
sunt liberiores.

CAPUT II.

*De adjumentis & impedimen-
tis Memoriae.*

I. **Q**uomodo Memoriae vis potest auge-
ri, & velut acui? Resp. Quibus à na-
tura impeditior memoria obtigit, nullo fa-
ciliùs medio illam juvabunt, quàm quoti-
diana ejusdem exercitatione, saltem breve
aliquid addiscendo. Quo in conatu neces-
sario consultum videtur, sibi quædam ex
SS. Litteris discenda sumere, quæ in con-
cionibus crebriùs possunt occurrere. Sicut
enim memoria etiam felix defectu exercitii
sensim hebescit, ac velut rubiginem induit,
ita quæ durior est, ipso usu expolitur & ro-
boratur. Sunt, qui pro ea corrigenda quas-
dam medicinas præscribunt; sed nescio, an
hæ sine exercitatione multùm conducant.

Memoriam
juvant.

II.